Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain uudistaminen

Johanna Salovaara-Dean, yp

Vientivalvontayksikkö

Ulkoministeriö

Taustaa

Kaksikäyttötuotteet	• Listattujen tuotteiden vientiin vaaditaan aina lupa • Lupavaatimus voidaan asettaa myös muille tuotteille
Lupaviranomainen	• Ulkoministeriön vientivalvontayksikkö • Lisäksi lupaviranomaisia PLM puolustustarvikkeiden ja Poliisihallitus siviiliaseiden osalta
Sääntely	• EU:n vientivalvonta-asetus, jonka lista valvonnanalaisista tuotteista perustuu kansainvälisiin järjestelyihin • Kansallinen laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta

Kansallisen lain päivitystarve

Kansallinen laki vuodelta 1996	
Pirstaleisuus	Päällekkäisyys asetuksen kanssa

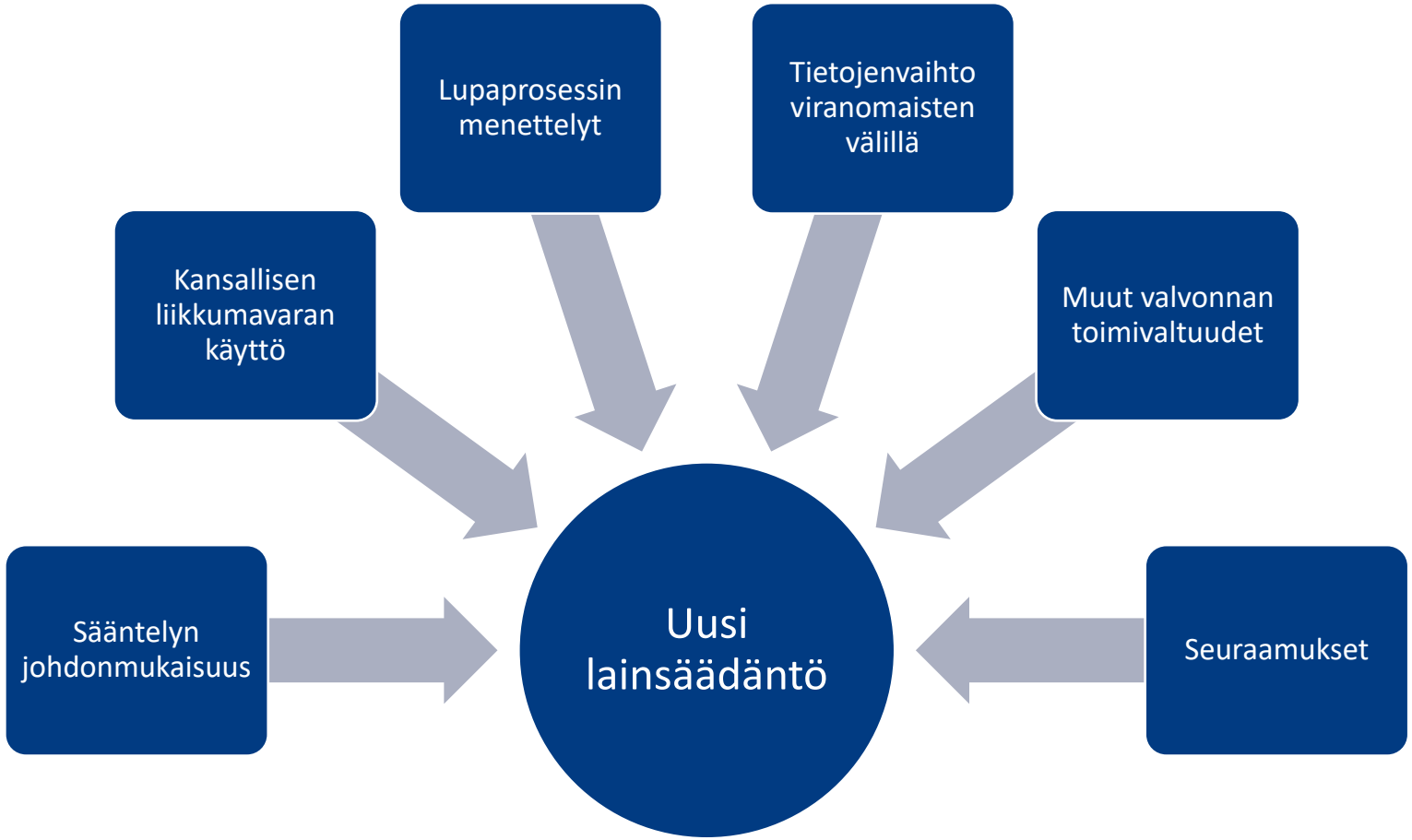
Uusi EU-asetus	
Uusia elementtejä	Kansallinen liikkumavara

Tehokas täytäntöönpano	
Viranomaisten toimivaltuudet	Seuraamukset

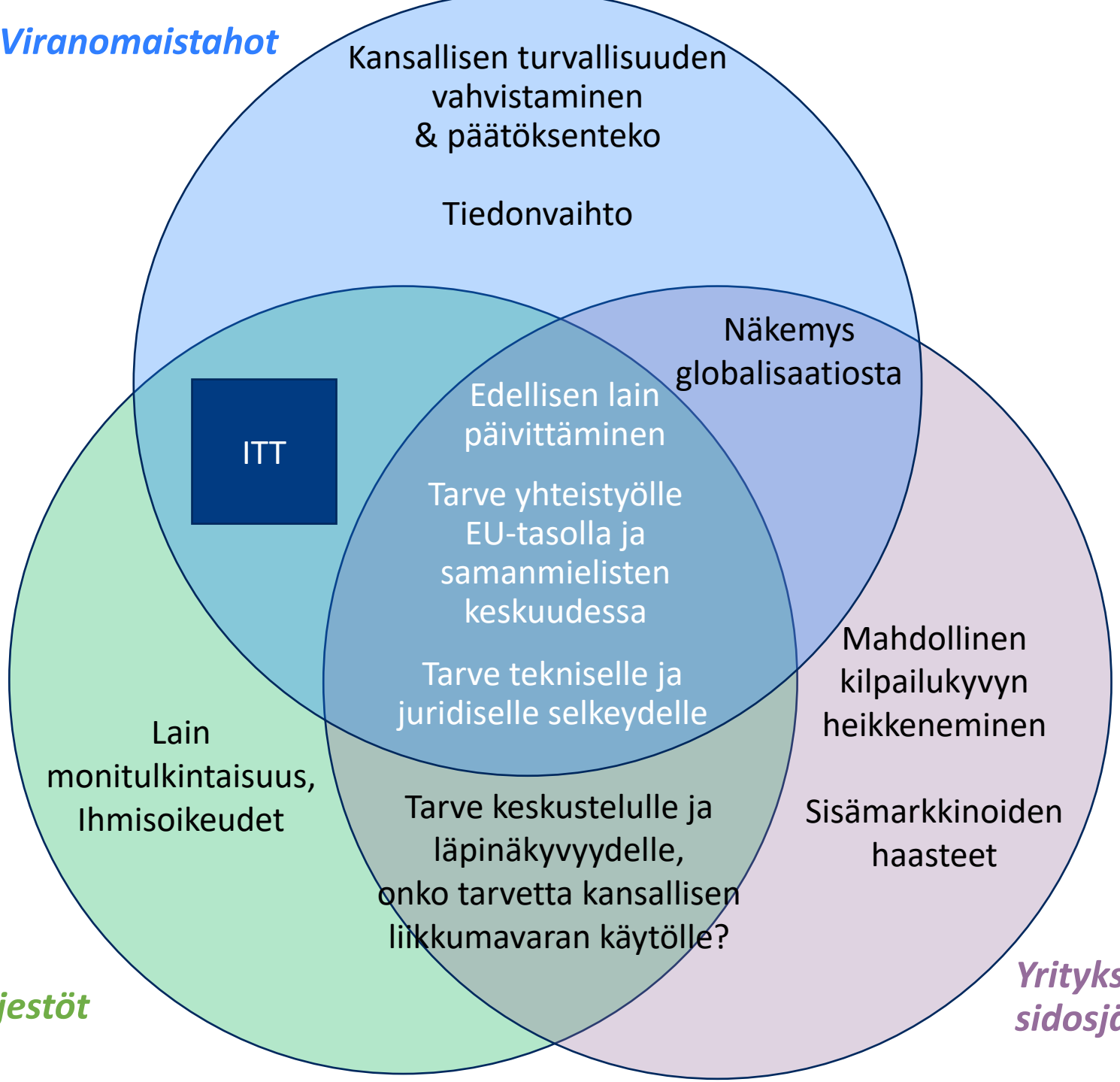
Lainvalmistelun aikajana

Uudistuksessa keskeisiä teemoja

Lausuntokierroksen palaute

Kansallinen liikkumavara

Lupavaatimukset ja velvollisuudet

- Ilmoitusvelvollisuudet syytä epäillä –tilanteissa (5 §)
- Viranomaisen asettamien lupavaatimusten ulottaminen liitteen ulkopuolisiin tuotteisiin (6 §)
- Kansallinen valvontaluettelo (7 §)

Menettelyt ja täytäntöönpano

- Raportointivaatimukset (koontiluvat) (9 §)
- Viranomaiset ja niiden toimivaltuudet (4 §)
- Seuraamukset (RL 46 luku 1 §:n 8 kohta)

Yritysten oikeusturva

- Valvonnanalaistiedustelu (12 §)
- Muutoksenhaku (22 §)
- UM:n vastaukset ovat nimenomaan päätöksiä (11 & 12 §)
- Lupaehdot (10.2 §)

Vaikutukset yrityksiin

- Ensisijaisesti vaikutukset kohdistuisivat kaksikäyttötuotteiden viejinä toimivien yritysten toimintaan. Viejien lisäksi vaikutukset kohdistuvat toiminnanharjoittajiin, jotka toimivat kaksikäyttötuotteiden välittäjinä, kauttakuljettajina, unionin sisäisen siirron toimittajina tai kaksikäyttötuotteisiin liittyvän teknisen avun toimittajina
- Muun muassa uutena lakiin ehdotetaan myös sääntelyä kansallisesta valvontaluettelosta. Tällä hetkellä Suomessa arvioidaan olevan alle viisi yritystä, jotka toimivat kansalliseen valvontaluetteloon kuuluvien tuotteiden viejinä

Luettelo yrityksistä, joille myönnettiin yksittäislupia 2023:

ABB Oy	Kongsberg Maritime Finland Oy
ABB Oy Drives	KSB Finland Oy
ABB Oy, Drives Service	Locotech Oy
ABB Oy, Drives, Drives Service	Metso Outotec Finland Oy
Airbus Defence and Space Oy	nLIGHT Oy
Andritz Oy	Nokia Innovations Oy
Apua Ukrainaan ry	Nokia Solutions and Networks Oy
Bittium Wireless Oy	Observis Oy
Bluefors Oy	Sandvik Mining and Construction Oy
Corelase Oy	SPECIM, Spectral Imaging Ltd
Danfoss Drives Oy	Sulzer Pumps Finland Oy
Danfoss Editron Oy	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
DCA Instruments Oy	Telia Cygate Oy
Digital 14 Oy	Temet International Oy Ltd
Elisa Oyj	Teollisuuden Voima Oyj
Elisa Santa Monica Oy	UPCAST OY
Environics Oy	VACON Oy
EXFO Oy	Vahterus Oy
Fortum Power and Heat Oy	Valmet Automation Oy
Gasera Ltd	Valmet Flow Control Oy
Gasera Oy	VALMET TECHNOLOGIES OY
Infinera Oy	Vitrulan Composites Oy
IQM Finland Oy	Wallac Oy
Jutel Oy	Xiphera Oy

Taulukossa vihreällä merkatut ovat pk-yrityksiä 2003/361/EC ja tilastokeskuksen mukaan seuraavin kriteerein:

a)

Yrityksen palveluksessa on enintään 250 työntekijää.

b)

i. Yrityksen vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoona euroa.

tai

ii. Yrityksen taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.

c)

Pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista yli 25% ei ole sellaisen tahon omistuksessa joka täyttää yllämainitut kohdat.

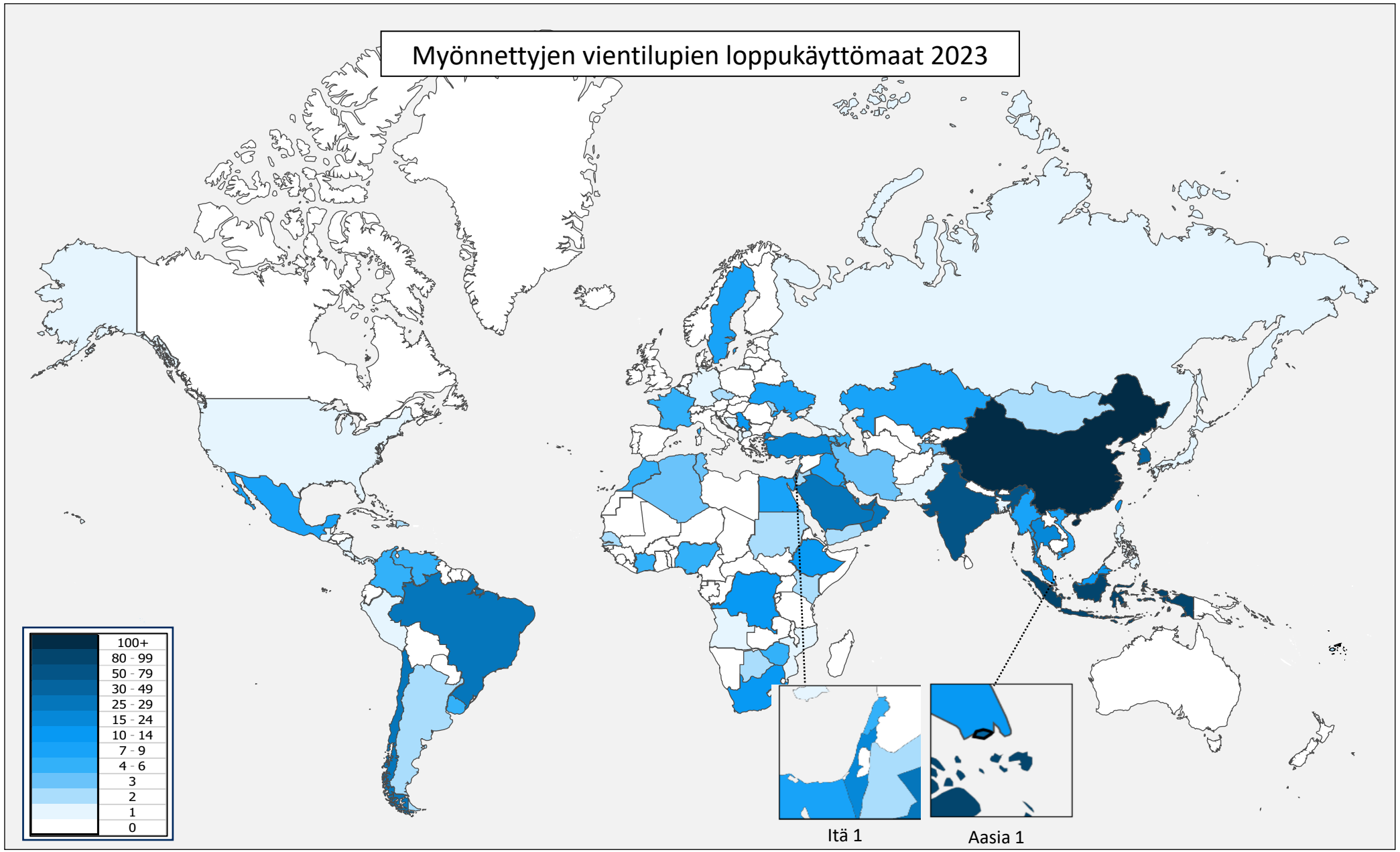
Kaksikäyttötuotteiden kokonaiskauppa

Suurin osa Suomen kaksikäyttötuotteiden vientikaupasta tapahtuu yksittäislupien sijaan koonti- ja yleisluvilla, jotka eivät näy UM:n tilastoissa.

Suomen vienti valvonnanalaisissa kaksikäyttötuotteissa koostuu pääasiassa Nokian televerkkojen komponenteista.

Lupien arvo	
Koontiluvat	909.158.972€
EU-yleisluvat	314.311.665 €
Yksittäisluvat	114.574.440 €
Kaikki luvat yhteensä	1.338.045.077 €

Vuoden 2023 myönnettyjen yksittäislupien vientitietoja

Yksittäislupia myönnettiin yhteensä **870** Vuonna 2023.

Niiden rahallinen yhteisarvo oli **114,574,441** euroa.

Karttakuvien tarkennetut kohteet:

Itä 1: Lähikuva, jossa näkyvät tarkemmin Israel, Palestiina, Egypti, Libanon, Jordania, Kypros ja Saudi-Arabia.

Aasia 1: Lähikuva, jossa näkyvät tarkemmin Singapore, Malesia ja Indonesia.

Kiitos!

Johanna Salovaara-Dean, johanna.salovaara-dean@gov.fi, puh. +358 295 350 593